

EKSAMENSSAMARBEIDENDE FORKURSINSTITUSJONER

Forkurs for ingeniørutdanning og maritim høgskoleutdanning

Universitetet i Stavanger, Universitetet i Tromsø, Høgskolen i Buskerud og Vestfold,
Høgskulen i Sogn og Fjordane, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Telemark,
Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Ålesund, Sjøkrigsskolen, Rogaland kurs- og kompetansesenter,
Høgskolen i Oslo og Akershus

Eksamensoppgave

6. juni 2014

NORSK

Bokmål

Eksamenstid:

5 timer

Hjelpemidler:

Ordbok/ordliste i henhold til gjeldende fagplan

Andre opplysninger:

Dette oppgavesettet inneholder to oppgaver. Du skal svare på begge, men ikke på alle deloppgavene. Se oppgavetekstene.

Vedlagt finner du også et utvalg tekster. Noen av tekstene inngår direkte i enkelte av oppgavene, mens andre kan inneholde noe bakgrunnsstoff. Se oppgavetekstene.

Oppgavesettet har tre tekstsider medregnet forsiden, og i tillegg åtte vedlegg.

OPPGAVE 1

Forutsetning:

Du er medlem av ingeniørstudentforeningen *Ingeniørstudenten* i jubileumsåret 2014. Studentforeningen ønsker også å bidra til å markere at det er 200 år siden Norge fikk sin grunnlov og selvstendighet fra Danmark. Ditt engasjement har gjort at du har fått ansvaret for å lede prosjektgruppen som skal planlegge arrangementet. Dere ønsker å arrangere en dag der dere kombinerer lærerrike foredrag med underholdende aktiviteter.

Svar på begge deloppgavene nedenfor:

- a. Skriv et notat til styret i studentforeningen der du rapporterer om hvor langt prosjektgruppen har kommet i forberedelsene. En del av rapporteringen innebærer å sette opp en framdriftsplan for planleggingen og gjennomføringen av arrangementet.
- b. Det koster penger å arrangere jubileum. Studentforeningen har en del egne midler, resten bestemmer dere dere for å søke om fra skoleledelsen. Skriv søknaden.

OPPGAVE 2

Du skal svare på én av de fem oppgavene nedenfor, enten a, b, c, d eller e:

- a. Vedlagt er en annonse for Sunniva pære og solbærjuice, som stod på trykk i *A-magasinet* 7. mars 2014 (vedlegg 1).

Gjør greie for karakteristiske trekk ved innhold, oppbygging og bruk av grafiske, billedmessige og språklige virkemidler i annonsen. Hvilken virkning mener du annonsen har på mottakeren?

- b. Vedlagt er teksten «Svertekoster i hermetegn» av Oddgeir Johansen. Teksten stod på trykk i den samiske avisa *Sagát* 1. mars 2014, under vignetten «Oddjo på en lørdag» (vedlegg 2).

Gjør greie for hovedsyn og språklige virkemidler i denne teksten. Hvilken sjanger vil du plassere denne teksten i? Begrunn. Diskuter så det emnet teksten tar opp.

- c. Vedlagt finner du tre dikt, «De voksnes fest» av André Bjerke, «Holdeplass» av Kjersti Ericsson og «Anderledeslandet» av Rolf Jacobsen. Velg **ett** av dem (vedlegg 3 og 4).

Analyser og tolk det diktet du velger.

- d. Vedlagt er novellen «Fittetjuven» av Frode Grytten. Den ble publisert i boka *Bikubesong*, som kom ut i 1999 (vedlegg 5).

Analyser og tolk novellen.

- e. I år er det 200 år siden Norge fikk sin grunnlov, og 1814 er et merkeår i norsk historie. Siden den gang har diskusjonen om Norge og det norske pågått nærmest uavbrutt.

Skriv en artikkel om hva det betyr å være norsk i 2014. Lag overskrift selv. Bruk gjerne de vedlagte tekstene til inspirasjon og som bakgrunnsstoff (vedlegg 6, 7 og 8).

Sommerfrukt i vinterland

Langs Glommas bredder vokser de, buskene som gir liv til noen av verdens mest smakfulle solbær. For åtte måneder siden duftet de av en sommer på hell. I dag minner de oss på at vi går lysere kvelder i møte.

For å korte ventetiden har vi spart sommerens solbær fra Hedmark og blandet dem med pærer fra Nord-Italia. Sammen danner de en juice som bringer sommerens lys og varme inn i den litt kalde og mørke årstiden.

Akkurat nå finner du nyheten Sunniva Premium pærejuice fra Italia med solbær fra Hedmark i butikken. Men vil du smake, må du ikke vente for lenge. Neste mulighet kommer ikke før vinteren 2015.

Sunniva®
PREMIUM

Nyhet

SAGÅT 1. MARS 2014

Oddjo på en lørdag!

Svertekostor i hermetegn

ADVARSEL: Denne spalte kan inneholde spor av ironi og antydninger av humor. Kun til sportadisk utvortes bruk for personer med svakt utviklet humor eller misdannede og/eller dårlig utviklede smilbånd. Lokal irritasjon er rapportert.

– Nå har jeg brukt mye tid på å sverte regjeringen, men det er jo viktig. Og det er viktig at alle bidrar til å gjøre nettopp det. Det sa Helga Pedersen til årsmøtet i Vadsø AP nylig, ifølge avis-sa Finnmarken. Og noen hisset seg opp over dette, noe som fikk Helga til å forklare nærmere om at hun egentlig ikke mente at man skulle sverte regjeringen, selv om hun sa nettopp det.

– Jeg har selvsagt aldri ment at vi skal gå ut å sverte den nye regjeringen. Når jeg sa det til årsmøtet så var det i hermetegn. Budskapet mitt var at vi skal ta debatten med regjeringen, påpeke konsekvensene av deres politikk og presentere vårt alternativ, sa Helga til NRK.

Jada, og vi heter Napoleon alle som en. I hermetegn, selvsagt!

Lesere av denne spalte er kanskje ikke helt ukjent med at vi kan fremstå som kritiske, ja til tider sarkastiske og rent ut sagt spydige i vår omtale av for

eksempel politikere. Og sjelden eller aldri i hermetegn. Men innimellom må vi innømme at vi kan ha sansen for politikere, i alle fall når det glipper litt for dem og de sier det de egentlig mener innerst inne. Ja, leverer rett fra leverra - uten tilløp. Synd at de gjør det så frykkelig sjelden.

Siden vi på en måte kjenner AP-Helga litt, så må vi lle til og si at hun aldeles ikke er den eneste politikeren som er oppatt av å sverte sine motstandere. Man trenger ikke å følge mye med i politikken for å få med seg at alle politikere stort sett er mer oppatt av å forklare hva som er galt med de andre politikernes politikk enn å forklare hva de selv står for. Det er alltid mye billig ironi sånt.

Nå har vi nylig erfart at en ny stortingspolitiker fra Bergen har innømnåmet bruk av narokotika. Det er ikke så lenge siden en annen bergenspolitiker gjorde det samme, og røk ut av Stortinget. Begge representerte Høyre. Vi vet jo alle at statsministeren er fra Bergen og representerer Høyre. Vi sier ikke mer, for det tør vi ikke. Men her ligger det en klar kjempemulighet til å hente frem svartmalingen. Ikke bare i Vadsø Høyre, men opp til flere andre steder i AP-pariet.

Vi i denne spalte kjenner ellers ofte et behov for å sparke av fryd når po-

litikere, uansett farge, som nylig har sittet med makten i masse år henter frem svartmalingen og setter i gang med å klage. (muligens i hermetegn) over et eller annet motstanderens ders har gjort eller ikke har gjort, etter å ha hatt makten i noen uker. Siden alle politikere spiller det samme spillet, så skler det nesten aldri at de som blir svertet i slike tilfeller, spør om hvorfor den klagen de ikke gjorde noe med saken da de selv satt med makten. For politikere vet at sånt kan slå svende tilbake på dem selv i neste runde om enn kanskje i hermetegn.

Etter som årene har gått, er vi også blitt stadig mer imponert over politikernes stadig mer glattpolerte skuespilltalenter og deres femnemenale, nesten beundringsverdige, sleipe kynisme. Det har jo alle vært på kurs hos medierådgivere for å lære å håndtere ondssinnede journalister, og har øyter synlig hatt stor nytte av kursene. Kan-ske burde vi være svært bekymret over at slike mefnesker styrer landet vårt. Og i mørke stunder er vi det. Men så langt har vi ikke fått øye på et brukbart alternativ til dagens system. Derfor må det visst fortsette som det gjør, med svertekostor og det hele. Om ikke annet, så gir det folket en viss underholdning mellom gråtelokkene. Og det er da noe.

De voksnes fest

Av André Bjerke

Hva var det som foregikk
på de voksnes fest?

For timer siden var du sendt
inn i søvnen,
forsvarlig innpakket
i dyne, godnattkys og aftenbønn,
og de trodde du sov.
(Barn sover så lett!)
Men du lå med øyne
som morild i mørket;
du lå med ører,
åpne som konkylier;
du lå i en våkenhet, stillere enn søvn
og lyttet...

Fra stuen nedenunder
steg det latter opp
som bobler fra et havdyp,
steg og brast
mot ditt vannspeil av lysvåken taushet.

Fra dypet der nede
klinket og sang det,
surret det gåtefullt
likesom fra kvernen
som maler på havsens bunn!

Hva var de voksnes fest?
Hva var det for et fjernt og forbudt
konkyliedyp av et eventyr
som alltid begynte å tone
etter leggetid for barn?

Det måtte være de stores
havmørke hemmelighet,
selve *den*
som gjorde dem til voksne:
Veldige vesner

med allvitende øyne
og havfruesmil ...

Der lå du
i barnets forsmadelige fangedrakt,
buksebjørnen.
(Du skal sove nu! Sove!)
Det drømte i morilden:
"Når blir jeg stor?
Når får jeg vite det?"
Og det svarte en dønning av sort, vill
sorg:
"Å, det er lenge til!
Lenge til! Lenge til!"

Din fangetid er endt.
Du er selv kommet ned i stuen,
og ingen dikterer deg lenger din
leggetid.
Nu klinger din egen stemme i
selskapet
("Skål, mine venner!")
opp mot et lyttende barneværelse.
Nu vet du hva som skjer
på de voksnes fest.
Nu vet du at havets hemmelige verden
ikke er vunnet, men tapt.

Det var ikke de der nede som levet
i det du hørte fra dypet dengang.
I *deg* var festen, konkylien og
havfruen,
og i *deg* var kvernen
som maler på havsens bunn!

Fra *Den hemmelige sommer*, 1951

Holdeplass

Av Kjersti Ericsson

Som dere må fryse, jenter,
uten lue i vinterkulda,
for noen skal jo se
hvor ellevilt og syndig
det lange håret
flommer over kragen,

Og uten skjerf,
Et lite gullhjerte
i halsgropa.
Det banker et hektisk budskap
ut i verden.
Jakka slutter
akkurat ved midja
for noen skal jo også se
hvor fint den vesle baken runder seg,
og hvordan låra smalner
ned mot høye støvler.

Ja, det er kaldt i verden jenter,
kaldt å stå her uten skjerf og lue,
som spinkle skilter på en holdeplass i
andres liv
og vente.

Fra Drømmen og kompasset, 1981

Anderledeslandet

Av Rolf Jacobsen

Det er langt dette Anderledeslandet.
Nordover, nordover uten ende.
Øygarden blåner seg endeløst ut i
havet.
Vi stuer oss sammen der det finnes
jord og utkomme,
tettbygd i smale daler.
Men ovenfor dem ruger ensomhetene,
- Europas Tibet, høyhimlet, tyst
og nesten endeløst, som tankene.

Tiden er vond, hverdagene krever sitt.
Gatetrengsel, blodslit og kummer.
Men vi ble født til dette landet,
avlet av fjell og hav i tidens grålys.
Et strengt, nesten nådeløst hjem, ingen
mangel
på ørefiker her.
Men det ble da folk av oss tilslutt,
båtfolk fra først av, herskere
over hele Nordatlanteren.
Og nå plukker vi gullpenger opp fra
havbunden
og hjemmet vårt går oss langsomt av
minne.
Veiene er så lange her og det er bratte
bakker.

Men det ligger der enda, Digernorge,
sjøvasket og tungt, med travelhet,
regntåker og tinder.
Søker du opp til dem – til utsynet og
himmellyset
så ikke bli deroppe, eller drøm deg bort
for vi venter på nevene dine, og
godviljen.
Det er en tid av nød og vi er en del av
verden.
Men fra et anderledes land
som ingen herremenn riktig har fått has
på.
Så bukker vi ikke så dypt som
naboene,
det er for bratt her.

Fra Nattåpent, 1985

Fittetjuven

av Frode Grytten

Her kjem vepsebolet, kviskra folk bak gardinene. Her har du faen meg vepsebolet igjen. Det var folkevogna hans dei snakka om, bilen blei raskt døypt vepsebolet fordi fyren summa rundt til dei gifte damene i Odda og stakk pikken i dei til feil tid og på feil stad.

Vepsebolet var ein Volkswagen 68-modell som for lengst burde ha vore kondemnert. Eksosanlegget var ein katastrofe, og varmeapparatet hadde fullstendig kapitulert.

Vinterstid minte den kvite bobla om ein diger snøball som kom rullande langs vegen med eit lite kikkhøl i frontruta der ein så vidt kunne skimte ansiktet til Fittetjuven.

Det var dei som meinte fyren hadde varmeapparatet mellom beina, og at han ladde det ut mellom krøllete laken der han ingenting hadde å gjøre. Handbremsen på folkevogna var også i ustand, og folk sa at handbremsen til fyren hadde vore i ustand sidan han blei kjønnsmogen.

Fittetjuven kjørte alltid rundt med ein raud murstein inne i bilen. Mursteinen var ein arv frå Fittetjuvens far, som hadde vore murar. Steinen fungerte som handbrekk. Fittetjuven plasserte steinen under eit av dekk, slik at han også kunne parkere hos sitrande damer i motbakke.

Det var elles grunnsteinen frå bygginga av det nye rådhuset han kjørte rundt med. Far hans arbeidde på rådhuset i 1957, og straks etter den høgtidelige seremonien der ordførar Indrebø la ned grunnsteinen, tok murarane steinen opp igjen for å slå mynt og krone om han. Etter omkast vann far til Fittetjuven, og dette skulle seinare bli sonen sin bane her i livet.

Ingen trudde det kunne gå. Ikkje i lengda. Det kunne aldri gå bra i lengda, ikkje slik Fittetjuven vifta rundt med pikken. Han leikte ikkje bare med elden, han var fullstendig pyroman. Hadde han no bare drive i litt mindre stil. Hadde han bare gjort det litt meir diskré. Hadde han bare ikkje skrytt av det til gud og kvarmann.

Då kunne det ha gått. Då kunne han ha komme unna med det. Men det stod soverom skrive over heile fyren. Han var ein varmesøkande rakett der han kom rullande i bobla si. Ein dag kom det til å smelle noko jævlig. Ein skikkelig smell ville det bli. Ein dag kom dei til å finne han død og mett av dagar, som ei utarma bie på ei søt kake.

Fittetjuven hadde knapt fylt tjueto, men hadde allereie makta å skaffe seg fleire fiendar i Odda og omegn enn ein gjennomsnittlig galning får i løpet av eit heilt liv. Alle sa det til han. Alle åtvare han. Alle bad han stoppe.

Kameratane hans åtvare han bare nokre dagar før det small. Dei sa det til han ein søvning søndag dei låg ute på badestranda og røykte og heiv i seg øl.

Hovudet til Fittetjuven gikk trill rundt som om han hadde fått montert inn eit kulehovud i halsen. Han stira og stønte. Stira og stønte.

Så mange kvinner, nynna Fittetjuven, så mange kvinner.

Kameratane hans sa han burde gi seg mens leiken var god. Det var rein matematikk, ikkje sant. Tre er ein for mykje. Tretti er mange for mange. Det kunne ikkje gå i lengda. Du burde gi deg mens leiken framleis er god, sa kameratane. Det er rein flaks at det har gått bra så langt.

Ein dag får du ein sjalu ektemann etter deg, sa kameratane. Ein neger. Med samekniv. Då er du ferdig. Fittetjuven svarte at han ikkje var redd.

Ektemenn med utru kjerringar er nokon skikkelige puddingar, trege, impotente gubbar, sa Fittetjuven. Det er jo derfor kjerringane deira er utru.

Han gjorde dei faktisk ei teneste. Han gjorde kvinnfolka deira lykkelige igjen. Han redda mange ekteskap på den måten, han var ein slags sosialarbeidar som jobba svart mellom kvite laken. Han bad dei andre sjå seg rundt på badestranda.

Sjå på alle desse damene, sa han. Så mange kvinner, unge og gamle, vakre og stygge, slanke og feite, perfekte og skrukkete.

Eg ser på dei kroppane, sa Fittetjuven, eg ser på dei kroppane og tenker at alt skal pulast, absolutt alt skal pulast.

Fittetjuven sa at alt måtte pulast for at ikkje verda skulle gå under. Han hadde funne ei nisje, dei gifte kvinnene, alle dei einsame kvinnene, alle dei lengtande damene, alle dei som var gått trøtte av mannen sin. Det var hans oppgåve i livet. Å redde dei gifte kvinnene.

Det var forresten førstesortering og øvste hylle, alle gifte kvinner var kjærlige og omtenssame. Dei kunne bare spørre han. Han var ekspert på området. Han skrytte av å ha vore saman med alle gifte damer under femti i Murboligen. Alle unntatt naboen, Kari. Det gikk ikkje. Ho var nesten som familie å rekne, hadde vore barnevakt for han og alt. Men elles hadde han vore over alle.

Han fortalte om ein drøm han hadde. I drømmen såg han seg sjølv svevande over Odda, det var natt og stjerneklart, og han svevde over Odda og såg tente lys i alle soveromma. Og han flaut over dei skitne hustaka og kunne styre kroppen som han sjølv ville, sleppe seg ned til kva for eit hus han ville, og gli inn på kva soverom han ville, og der nede venta ei varm kvinne på han, og dei elska og han gav henne orgasme før han glei vidare til neste soverom og der venta ei ny kvinne og dei elska og han metta all hennar svolt og det var ein heil masse silkeputer og mjuke dyner og eldfulle kvinner og lengtande kroppar.

Nesten kvar natt drømte han at han flaug over Murboligen, og i alle soverom med tente lys venta ei kvinne, og han flaug frå soverom til soverom, ut og inn av Murboligen som ein kåt Karlsson på taket, og han svevde frå rom til rom heilt til alle lys var slokna og Murboligen låg mørklagt og i djup søvn som etter ein multiorgasme, og der han steig opp mot himmelen kunne han høre sukk av djup tilfredsheit frå den mørklagte Murboligen.

Du er sjuk på sinnet, sa kameratane til han ute på badestranda. Du bør få hovudet ditt sjekka. Eller pikken din. Pikken din er ikkje ei forlenging av deg, det er du som er ei forlenging av pikken din.

Nokre dagar seinare, ein varm vårkveld, kom vepsebolet rullande mot Fittetjuven. Midt på natta braste bilen ned langs fortauet utan kontroll. Fittetjuven hadde nettopp besøkt ei ingeniørfriue som budde i ein av dei brattaste bakkane på Erraflot. Det var ei ulykkelig ingeniørfriue.

Ho hadde eigentlig aldri hatt lyst til å flytte til Odda. Ho kjente ingen her, fjella var deprimerande og NTH-ektemannen hennar bare jobba og jobba ute på Zinken. Ho lengta tilbake til Trondheim, ho ville heim for å drikke portvin i Palmehaven og gå lange turar i Bymarka.

Ho ville skilje seg og gifte seg med Fittetjuven. Han var den einaste som fikk henne til å le. Han gav henne orgasme og fikk henne til å le. Ingeniøren gav henne bare øyrefikar og fikk henne til å grine.

Den natta stod Fittetjuven parkert på vanlig måte utanfor huset hennar, med giret i første og mursteinen under hjulet som erstatning for handbrekket. Men då han kom ut, bretta opp jakkekragen og retta blikket opp mot huset, såg han ingeniørfrua gjøre nokre paniske rørsler bak vindaug.

Fittetjuven snudde seg og fikk sjå at bilen ikkje lenger stod i ro, bobla kom trillande rett mot han. Vepsebolet var på veg nedover fortauet, eit løpsk mareritt frå ein skrekkfilm, og Fittetjuven hadde ingen sjanse til å komme unna.

Seinare sa eit augnevitne at det var noko med farten på folkevogna, bilen fikk ein utrulig fart på kort tid, det var som om bobla plutselig hadde same fart som Fittetjuven sjølv hadde, han som levde livet i femdobbel hastighet. Sånn var det med bilen, femdobbelt tempo, og plutselig kom alt brasande rett mot han.

Med stor kraft blei Fittetjuven treft i beina av sin eigen bil, og han blei slynga opp på panseret og inn i frontruta og ned på asfalten i ei einaste rørsle, før bobla suste forbi og small inn i sida på ein Toyota Corolla som stod parkert lenger nede.

Politiet etterforska saka med tanke på at noko kriminelt kunne ha skjedd, men dei fann at ingeniørktemannen hadde vasstett alibi. Ingeniørfrua hadde ikkje registrert nokon sjåfør bak rattet der ho stod i vindaug og såg elskaren bli kjørt ned. Etterpå hadde ho sprunge ned til Fittetjuven utan å få auge på noko mistenkelig.

Hardanger politikammer kom til at rundt trettifem gifte menn i Odda hadde motiv, men ingen blei sikta for noko som helst. Folk flest meinte at det heile nærma seg ein skandale, ikkje minst fordi to eller tre av dei politimennene som dreiv etterforskinga, sjølv måtte ha hatt motiv. Politiet konkluderte likevel med at det var ei ulykke, sidan dei fann så mange tekniske feil på folkevogna.

Grunnsteinen til rådhuset, som ordføraren hadde lagt ned ein haustdag i 57, blei først inndratt som bevis i saka. Steinen skulle ha forhindra folkevogna å komme rullande ned bakken, men fleire forsøk på staden viste at steinen nok ikkje var fullgod erstatning for handbrekket, og folkevogna kunne godt ha starta å rulle dersom det til dømes var noko kluss med giret.

Mursteinen blei derfor levert tilbake til Fittetjuven. Han hadde då vore gjennom fleire operasjonar på Rikshospitalet og ein rekonvalesensperiode utanfor Oslo ein stad. Men sommaren etter ulykka kunne folk sjå Fittetjuven kjøre rundt i Odda i ein sølv-metallic personbil. Han hadde fått seg ein Ford Escort, ein handikappbil som var utstyrt med ABS-bremsar og handbrekk som fungerte perfekt.

No er det ingen som har forska på dette, men folk snakka seinare om at det var utrulig mange ekteskap som rauk i månadene etter Fittetjuvens ulykke. Nokon som kjente folk på sosialkontoret, sa dessutan at talet på episodar med vald i heimen viste ein dramatisk auke etter den sommaren.

Kameratane spurte Fittetjuven om ulykka etter at han kom heim frå Riksen, om han hadde sett ein sjåfør bak rattet i vepsebolet. Alt står i vitneforklaringa, sa Fittetjuven kvar gong temaet kom opp. Dei spurte fleire gonger. Fittetjuven svarte heile tida: Alt står i vitneforklaringa.

Men dei som hadde tilgang på forklaringa hans, fortalte at det stod svart på kvitt i protokollane at Fittetjuven, trass i gjentatte oppfordringar om å snakke sant, heldt fast på at han bak rattet i Folkevogna hadde sett ikkje mindre enn 35 sjåførar.

frå *Bikubesong*, Det Norske Samlaget 1999

Fædrenes arv
av Odd Børretzen

Inntil for få år siden bar Nordmannen det meste av sin livsholdning, sine meninger, holdninger og overbevisninger med seg på ryggen, kan man si. Disse meninger, holdninger og overbevisninger hadde han nemlig arvet fra sine foreldre, som igjen hadde arvet dem fra sine foreldre, osv. bakover. Blant disse nedarvede meninger, holdninger og overbevisninger var:

1. Tale er sølv, men taushet er gull.
2. Norge er det vakreste og beste landet i Skandinavia, og Skandinavia er, uten sammenligning, den vakreste delen av verden.
3. Norske leger er de eneste leger i Verden som har en forsvarlig medisinsk utdannelse. Blant annet er de de eneste som har lært noe om hygiene.
4. Norske politikere, funksjonærer, politifolk, kelnere og drosjesjåfører er ærlige i motsetning til utenlandske (også svenske) politikere, funksjonærer, politifolk, kelnere og drosjesjåfører, som er korrupte, løgnaktige, maktsyke og upålitelige.
5. Norske skiløpere er best i Verden, og hvis utenlandske (f. eks. svenske) skiløpere går fortere enn de norske, kommer dette av at de enten har brukt anabole steroider og/eller får betalt av staten, eller at de norske har smurt seg bort eller spist noe de ikke har tålt.
6. I Norge er det bare tyver som stjeler, mens i utlandet stjeler alle hvis du ikke passer godt på kofferten din.
7. Henrik Ibsen er verdens største dramatiker.
8. Norsk mat er egentlig den eneste maten som er egnet som menneskeføde.
9. Alle nordmenn er individualister.
10. Det er grunn til å se med mistro på elektronisk databehandling, fjernsynsovervåking, påhengsmotorer osv.
11. Du blir ikke lykkelig av å være rik.
12. Man bør drikke vann til maten.
13. Man bør se med mistenksomhet på italienere, franskmenn, nederlendere, svensker, spanjoler, grekere og *de fleste andre utlendinger over eller under 18 år.*

Den moderne Nordmann har kassert, kvittet seg med, mye av sin Fædrenes Arv. Dette gjelder punktene 4, 6, 10, 11 og 12.

(Odd Børretzen: «Fædrenes arv», fra *Hvordan forstå og bruke en nordmann. En bruksanvisning med feilsøkingsskjema*, 1991)

Er jeg norsk nok?!

av Stine Renate Håheim (stortingsrepresentant AP)

Juni 2012

Frps forslag om at folk som skal få permanent oppholdstillatelse må "leve som nordmenn" er for meg en simulere uklart. Noen av kravene er at man må kle seg som en nordmann, respektere norsk kultur og væremåte og ha plettfri vandel.

Heldigvis for meg snakker jeg norsk, er på jobb akkurat nå og har ingen utestående barnebidrag. Men jeg må innrømme at jeg blir litt smånervøs her jeg sitter. Jeg spiste fetaost i salaten til frokost, hørte på svensk musikk på vei til jobb, på veggen henger det et palestinsk flagg og jeg må ærlig innrømme at jeg har en trafikkbot på samvittigheten.

Jeg lurer på hva Frp mener med det å "leve som en nordmann", og det hadde derfor vært fint om noen fra partiet kunne svart meg på følgende spørsmål:

- o Hvor mange ganger i uka bør jeg spise grandis?
- o Er det greit å spise kebab, og kan det være en formildende omstendighet hvis jeg bare gjør det når jeg er på den tradisjonelle norske helgefylla?
- o Må jeg alltid ha sokker i sandalene?
- o Hvor mye hud bør jeg vise for å være norsk nok?
- o Bør jeg løpe å kjøpe grilldress, crocks og FK-caps så fort som mulig?
- o Hvor stort problem er det at jeg ikke tror på Gud?
- o Hva er viktigst: være med på Paradise eller bu en plass der ingen skulle tru at nokon kunne bu?
- o Holder det at jeg har bunad, eller må jeg også skaffe meg en lusekofte?

Det er lett å harselere med Frps forslag om at folk må "leve som nordmenn". Men i bunin og grunn er det både trist og smålig av partiet å spille på fremmedfrykt hver gang det går dårlig på meningsmålingene. Dette er et forslag med mye dårlig retorikk og lite politikk. Og ekstra flaut blir det når Frp går høyt på banen med krav om norskopplæring samtidig som de konsekvent kutter i norskopplæring til asylsøkere og innvandrere!

Sannheten er at det er ingen oppskrift på det å være norsk. En av de fineste tingene ved Norge er at vi ikke er like, vi tror på forskjellige ting, vi kler oss ulikt, vi spiser mat fra hele verden og at vi har en vanvittig stor språkkompetanse i vårt lille land. Det er ulikhetene som gjør oss til et rikere samfunn.

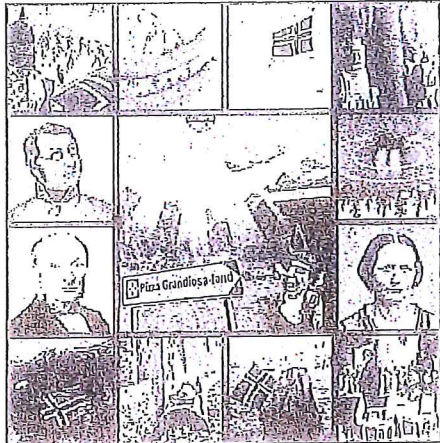
Lagt til 21.21: Takker for konstruktive kommentarer, både de som er enige og uenige. Jeg har nok en gang lært at man skal være forsiktig med ironi i skriftlig form, og har notert meg det til en senere anledning. Etter litt for mange kommentarer som inneholdt personsjåkene, rasisme og hentydninger til at jeg burde vært død, har jeg nå stengt kommentarfeltet.

Lagt inn av Kamerat Håheim

Kilde: <http://stinerenate.blogspot.no/2012/06/frps-forslag-om-at-folk-som-skal-fa.html>

Hva preger synet på "det norske" i dag?

fra ndla.no

Typisk norsk

Hva er typisk norsk? Hva skal til for at du kan kalle deg nordmann? Hvilke verdier skal det norske samfunnet bygge på? Dette er spørsmål som absolutt ikke gikk ut på dato på 1800-tallet. [...]

Debatten om norsk kultur og hva som kjennetegner den, har pågått i mange år. Men den skøyt ekstra fart etter at FrP-politikeren Christian Tybring-Gjedde i desember 2012 ba den nyutnevnte kulturministeren Hadia Tajik definere begrepet "norsk kultur". Kulturministeren svarte at det er mangfoldet av kulturuttrykk som utgjør norsk kultur i dag, og at den norske kulturen alltid har vært i endring som et resultat av påvirkning utenfra.

Det norske i dagens litterære debatt

Økt globalisering og innvandring har ført til at avstanden mellom land og kulturer i verden virker mindre. Og Norge og synet på hva det vil si å være norsk, har kanskje blitt mer mangfoldig. Hamburger er vel like selvsagt mat for en nordmann som pinnekjøtt? Og Jon Fosse er vel så populær utenfor Norges grenser. Derfor – finnes det noe vi kan samle om som særegent norsk i dag?

Furet værbitte -- eller Pizza Grandiosa?

Da litteraturfestivalen på Lillehammer arrangerte en, litt uhøytidelig, konkurranse om å lage ny nasjonalsang, var det forfatteren Gro Dahle som vant. I hennes tekst er "furet værbitte" byttet ut med "bjørketrær og pollen", og "Pizza Grandiosa" nevnes like selvfølgelig som "smalahove".

Så hvordan ser vi på "det norske" i dag? Og trenger vi at noe er typisk norsk? Hva skal til for å kalle seg nordmann? Dette er spørsmål som opptar oss den dag i dag – og forfattere har ulike svar på disse spørsmålene.

<https://ndla.no/nb/node/26270?fag=27>